

Oponentský posudek

Disertační práce Evy Lorenz je teoretická práce o procesu výuky klavíru. Obsahuje neuvěřitelné množství informací /také z jiných oborů/ než z pedagogiky, mnohé jsou získány dlouholetou praxí a osobně zažity během autorčina předešlého studia. Je vidět, že pisatelka se výchovnými problémy dětí zabývá, přemýšlí o nich a dovede zužitkovat /téměř/ všechny impulsy, které tento obor přináší. Je to Bedecker, jak úspěšně učit děti ve věku 5 – 9 let. Studium této práce evokuje knihu Zmatlíka: Základy šachu. Profesionální adept této královské hry musí znát všechny - staletou praxí ověřené - začátky různých her, které otevírají jejich další pokračování. Jsem si vědom, že toto srovnání poněkud kulhá, ale chci říci něco jiného; totiž že pedagogický proces je – podobně jako utkání v šachu – vlastně dialog – kantor reaguje na to, co mu žák nabídne. Trochu mi připadá a teď jsem u mého kulhajícího přirovnání, že celá práce je spíše řešením šachových úloh bez spoluhráče. Nic proti teorii – ta je samozřejmě nutná; kéž by každý učitel byl tak vyzbrojen, jako je pisatelka! A výsledek – jak šachového utkání – tak i vyučovacího procesu záleží stejně vždycky na talentu, na onom tajemném až mysteriosním fenoménu, který cítíme jak v šachu, tak i ve všech ostatních tvůrčích oblastech.

Ale samozřejmě: čím více znalostí, zkušeností, schopností zaujmout, entusiasmu učitel má, tím lépe pro věc samu. Chápu také, že teoretické popsání metody, systému, jeho dílčích částí, možných těžkostí a problémů je nutné a také účinné.

Celkově má disertační práce rozsah 273 stran, je rozvržena do pěti hlavních kapitol s řadou podkapitol. Je tak rozsáhlá, že by čtenáři posloužil jmenný rejstřík na konci celého spisu. Autorka si práci nijak neulehčila /právě naopak/, rozsah pojednávané problematiky je dle mého soudu vyčerpán. Možná, že by – v případě vydání práce tiskem textu prospělo zestručnit a shrnout některé podkapitoly, které jsou obsahově blízké /např. 2.3.2. vztah rodičů – 3.2.6. cvičení, nebo 3.4.1. přípravná hudební výchova – 2.4.2. specifika... apod./

Zhruba celou třetinu své rozsáhlé disertační práce věnovala autorka výzkumu klavírního vyučování začátečníků formou dotazníku. Pedagogové – respondenti – odpovídali na 26 otázek /různé kvality/ i „obtížnosti“. Každou odpověď pedagogů autorka komentuje a srovnává se svými předpověďmi /hypotézami/. Závěry, ke kterým pisatelka dospěla jsou uvedeny v poslední kapitole.

K práci je připojeno 14 příloh včetně otázek užitých v anketě i výběr odpovědí.

Z dílčích závěrů i celkového vyznění spisu lze usoudit, že práce splnila nastolené cíle, potvrdila významnou roli pedagoga u začátečníků. Přináší mnoho zajímavých poznatků i inspirací v oblasti pedagogické a proto doporučuji práci k obhajobě.

Boris Krajný